

"Mirno sožitje" je le sredsivo k ciljem

Nikita Hruščev je v govoru pred vodniki komunizma trdil, da vojna ni neizogibna, če ne bo kapitalizem oviral končne "neizogibne zmage komunizma."

MOSKVA, ZŠER. — Hruščev je sklical za 6. januar, torej ravno za božične praznike, veliko zborovanje zastopnikov delavstva v Kremli in jim tam razlagal nad tri ure svojo notranjo in zunanjo politiko. Novega ni povedal ničesar. Kar je presenečilo, povedal je vsako nič ceremonij, povedal je vsako stvar kar naravnost, brez ovinkov in brez olepšavanja.

Prvotno so mislili, da je bil govor namenjen samo zbranim zastopnikom delavstva. Sedaj pa je Hruščev po 11 dneh dal objaviti.

V Moskvi si belijo glave, kaj naj to pomeni. Ali se mu je zdelo za malo, da je Eisenhower poslal ta teden kar tri spomenike ameriški javnosti, on pa ni ničesar ruski? Ali je hotel opozoriti Kennedyja, da se Eisenhowerju ni prav nič posrečilo, da bi ga bil prepričal o potrebi po spremembi vsaj ruske zunanje politike? Ali je hotel pomiriti rusko domačo javnost, kar bi potrdilo govorice, da režim čuti, da med "ljudskimi množicami" ni vse v redu?

Muzikalni Beograd je slišal Bethovnov "Missa Solemnis"

BEOGRAD, FLRJ. — Po več kot 20 letih je imel muzikalni Beograd priliko slišati na koncertu v znani Kolarčevi univerzi Beethovno "Missa solemnis".

Je bil to muzikalni dogodek prve vrste, posebno radi tega, ker je dirigiral na koncertu ameriški dirigent Kurtz.

Dirigent je doživel take ovacije kot še nikoli v svojem življenju, tudi ploskanja je bilo veliko več kot po navadi, nekaj na čast dirigentu, nekaj na čast zboru in orkestru, nekaj pa na čast dogodku samega, kar je najbrž režim hitro opazil. Kolarčeva dvorana je bila seveda nabito polna.

Kurtz bo dirigiral ta teden Mozartov Requiem v Ljubljani.

Kubanski protest proti kanadski politiki

WASHINGTON, D. C. — Skupina proticastrovskih Kubancev je protestirala pred kanadskim poslanstvom. Kakih 175 oseb je nosilo napise "Proč s Kanado." Njihov vodnik je dejal, da je vodstvo kubanskih beguncev v New Yorku pisalo predsedniku kanadske zvezne vlade Diefenbakerju, naj preneha Kanada dati Castro moralno oporo. Na to pismo ni dobilo niti odgovora.

Cloudy
Vremenski
prerok
pravi:

Večinoma oblačno z naletavanjem snega. Najvišja temperatura 38, najnižja 20.

Novi grobovi

Jennie Tomsic
Včeraj je po dolgi bolezni umrla Jennie Tomsic s 4017 St. Clair Ave., kjer je imela 15 let gostilno z možem Adolphom. Znana je bila po domači slovenski zabavi, kjer je pok. Matija Hojer dolgo časa igral harmoniko. Stara je bila 53 let, rojena v vasi Baccia, od koder je prišla l. 1929. Tukaj zapušča moža Adolpha, hčeri Mrs. Eugene D'Ercole in Mrs. Mildred Kovach, sina Adolpha, 6 vnukov, sestro Mary Urbancic, v Argentini brata Josepha Ludvig, v starem kraju pa sestro Franciško Kes. Bila je članica Društva sv. Marije št. 193 KSKJ in SN-PJ št. 53. Pogreb bo v petek zjutraj ob 8:30 iz Zakraskovega pogrebn. zavoda v cerkev sv. Pavla ob devetih, nato na pokopališče Kalvarija. Truplo bo položeno na mrtvaški oder danes popoldne ob dveh.

Joseph Papesch
Včeraj je po dolgi bolezni umrl v St. Alexis bolnišnici Joseph Papesch s 7016 Ivy Ave. Star je bil 55 let, rojen v Clevelandu. Zaposlen je bil v Wedge Protectors, Inc. Njegovi starši Matija in Antonija, rojena Sever, so umrli pred par leti. Tukaj zapušča ženo Lottie, roj. Majewski, hčer Rosemary, sina Matthewa, sestre Mrs. Joseph (Rose) Pelcarsky, Mrs. James (Christina) Kozlowski, Sister Matthew Marie O.P. in Mrs. Mary Fortuna, brate Charlesa, Rudolpha in Anthonya Pucell. Pogreb bo v soboto zjutraj ob 8:30 iz Fortunovega pogrebn. zavoda, 5316 Fleet Ave., v cerkev sv. Lovrenca ob devetih, nato na pokopališče Calvary. Truplo bo položeno na mrtvaški oder jutri popoldne ob enih.

Mary Kadas
Včeraj je umrla v Doctors Hospital ga. Mary Kadas s 1619 E. 33 St. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebn. zavoda na E. 62 St.

Gibanje za zboljšano bolniško zavarovanje dobilo novo podporo!

WASHINGTON, D. C. — Pretekli teden se je vršila tu Narodna konferenca za ostarele, ki je bila že davno sklicana na Eisenhowerjevo pobudo. Udeležencev je bilo približno 2.700; delali so v sedmih dneh. Zastopali so vse socialne struje in skupine interesentov. Največ je bilo debat o bolniškem zavarovanju, do pravega glasovanja pa ni prišlo.

Konferenca je ugotovila, da je bilo šest, odsekov za socialno zavarovanje na še širši podlagi, kot jo je lani predlagal sedanji predsednik Kennedy. Društvo zdravnikov je bilo seveda proti, pa je ostalo v manjšini. Pretežna večina je predlagala, naj bo bolniško zavarovanje vključeno v starostno in socialno zavarovanje.

Do podobnega sklepa je prišel tudi poseben odbor, ki ga je postavil novi predsednik Kennedy. Tudi on misli, da je treba starostno zavarovanje še bolj razširiti in ga vključiti v sedanje socialno zavarovanje.

Novi Kongres ne bo mogel iti preko teh dveh strokovnih mnenj, za njimi tiči namreč ne samo na milijone interesentov ampak tudi na milijone volivcev.

Indija dosegla lepe gospodarske uspehe

Njena proizvodnja se je lani povečala za 15 odstotkov, imela je tudi odlično letino.

NEW DELHI, Ind. — Azijski svet sledi z velikim zanimanjem gospodarskemu in socialnemu razvoju Indije in rdeče Kitajske, ki se obe prizadevata z vsemi silami, da bi čim preje premagali zaostalost in se vključili v moderno dobo. Katera od obeh bo v svojih naporih uspešnejša, bo služila za zgled ostalim. V tem pogledu je lansko leto prav posebno zanimivo.

Rdeča Kitajska je javno priznala, da je imela skrajno slabo žetev in da deželi grozi lakota. Morala je del delavstva poslati iz tovarn na deželo, da pomaga pridelovati hrano. Cilje svojih gospodarskih načrtov je morala nujno znižati.

Indija je imela lani izredno uspešno leto. Industrijska proizvodnja je narasla za 15 odstotkov, pri tem pa je imela dežela največjo in najboljšo žetev v vsej svoji zgodovini. Večji del rasti v industriji gre na račun privatne industrije, ki jo nekateri nehranjevalci gledajo postrani. Posebno je napredovala avtomobilska industrija in izdelovanje biciklov. Te je Indija v skromnem obsegu že začela izvažati v razne sosednje dežele. Proizvodnja jekla je narasla na 2.200.000 ton in krije vse domače potrebe.

Goldwater bi rad kačil republikanske vode

WASHINGTON, D. C. — Voditelj republikanske konservativne desnice senator Goldwater ni rad pri miru. Mora zmeraj nekaj brodirati. Sedaj je svoje republikanske somišljenike obdaril z "osebnim manifestom," ki v njem razlaga, da mora biti republikanska stranka bolj "načelna in dosledno konservativna," drugače bo zopet pogorela pri volitvah.

Zaenkrat se mu je postavil po robu republikanski senator Javits, ki zagovarja ravno nasprotno stališče. Med obema senatorjema in njihovimi pristaši nihajo republikanski sredinici, ki so zopet razcepljeni na Nixonovo in Rockefellerjevo krilo.

Hvala Bogu, da imajo vse frakcije dosti časa za sporazumevanje, kajti prihodnje narodne volitve bodo šele l. 1962.

Južna Afrika uvaja decimalni sistem v denarju

JOHANNESBURG, Juž. Af. — Kraljestvo angleškega funta, staro nekaj stoletij, se je začelo podirati. Južna Afrika je sklenila, da bo sredi februarja prešla na decimalni sistem v denarju. Funt ne bo več denarna enota. Postavljena bo nova z imenom rand, ki bo imela deset šilingov in bo vredna približno \$1.40.

Iz prometa bodo vzeli tudi ves kovani in papirni denar, ki ima sedaj sliko kraljice Elizabete, in ga bodo nadomestili z novim, ki bo imel simbol južno-afriške republike. Z 31. majem postane namreč Južna Afrika popolnoma samostojna republika, ki ne bo imela nobene zveze več ne z angleško vlado, ne z angleško dinastijo. Ne bo tudi mogla biti v britanski Skupnosti narodov, kajti Indija in črne države v tej skupnosti jo nočejo več v svoji sredi.

Kennedy prišel v spor z vodstvom AFL-CIO unij

WASHINGTON, D. C. — Ko se je Kennedy pogodil z McNamara, da ta postane tajnik za narodno obrambo, mu je novi predsednik obljubil, da bo McNamara lahko sam izbral svoje podtajnike in pomožne tajnike.

Kennedyju se je pripetilo, da je eno izmed mest pomožnih tajništva obljubil nekemu unij-skemu voditelju, ki ga pa McNamara ne mara. Zato je Kennedy moral preklicati svojo ponudbo, kar je rodilo precej nezadovoljnosti v unijjskih vrstah. Kennedyjeva okoliščina se trudi, da celo zadevo na nek način zakrpa.

Spel trije ustreljeni

Smrtnih obsodb in streljanja na Kubi ni konca ne kraja.

HAVANA, Kuba. — Včeraj zjutraj so tod ustrelili komaj dobro uro po izreku smrtnih obsodb pred vojaškim sodiščem tri nasprotnike Castrove vlade. Število ustrelitev pod Castrovo vlado se je s tem povzpelo že na preko 630.

Vojaško sodišče je obsodilo na smrt Balbina Diazza Balboa, Josea M. Mesa Lopez in Julia A. Yebra Suarez, ki naj bi bili kovali zaroto proti Castrovi vladi. Yebra celo proti življenju samega Fidela Castra.

Nasilje dobiva vedno večji obseg, odpor se jača. Castrova milica skuša zajeti in uničiti uporišne skupine v Escambrayjskih gorah, ne da bi dosegla kak vidnejši uspeh.

Združene države so prepovedale potovanje na Kubo razen s posebnimi dovoljenji, kot veljajo za rdečo Kitajsko, Sev. Vietnam in Albanijo. Na to odredbo Washingtona pravijo castroveci, da bodo tako še lažje odkrivali "vohune", ki bodo prihajali iz Združenih držav.

Angleški tisk jemlje slovo od Eisenhowerja

LONDON, Vel. Brit. — Angleško časopisje je začelo s tem tednom dajati pregled dela Eisenhowerjevega režima in njegovo oceno. Eisenhower se ne odreže slabo v očeh velikih londonskih časopisov, toda posebne hvalbe mu tudi nihče ne poje. Večina misli o Eisenhowerju in njegovem režimu približno to kar naša dežela: je bil ves čas izredno priljubljen, tudi huda kritika ni mogla ubiti simpatij volivcev do njega, ni pa bil "močen predsednik," vendar se mu je posrečilo, da je varoval vsaj mir, ako že ni mogel varovati tudi gospodarstva pred krizami.

Nekateri časopisi so porabile to priliko, da so udarili po pokojnem Dullesu, ki jim je še danes trn v peti. Valjijo nanj vse tiste ponesrečene ameriške korake v mednarodni politiki, ki je zanje dejansko odgovoren Eisenhower.

Sicer pa si tudi angleško časopisje včasih privoščilo kak domislek, ki prekaša vse ameriške neumnosti. Tako na primer sedaj ugotavljajo dnevnik vseh barv, da je v rdeči Kitajski prava lakota, in pozivajo Ameriko, naj preredi lačne Kitajce tja do nove žetve. Pri tem pa popolnoma spregledajo, da Rusija konkurira na evropskih blagovnih trgih z Ameriko posebno v žetelnih pridelkih. Ali ne bi v Londonu lahko prišli tudi na misel, naj si tovariši rajše pomagajo med seboj, kot da konkurirajo "kapitalistom?"

EISENHOWER SE POSLOVIL OD AMERIŠKE JAVNOSTI

Predsednik Združenih držav Eisenhower se je sinoči v govoru na televiziji poslovil od javnosti. Svaril je pred premočnim vplivom vojaštva in vojne industrije ter znanosti in strokovnjakov na ameriško politiko in opozarjal na nevarnost komunizma.

WASHINGTON, D. C. — V govoru preko televizije, ko je jemal slovo od javnosti, je predsednik Eisenhower, ki bo v petek prepustil vodstvo dežele novemu predsedniku Johnu F. Kennedyju, opozarjal na težko nevarnost komunizma, ki bo z nami še dolga leta. Poudarjal je, da za rešitev mednarodnih problemov, ni nobenih "čudežnih sredstev," Amerika mora biti pripravljena na težko in dolgo borbo, pri tem mora vedno gledati, da bo ta vprašanja in spore reševala preje za konferenčno mizo kot na bojnem polju.

Poslavljajoči se predsednik je želel narodu blagostanje in mir, pa ga opozoril na nevarnost, da bi vojaštvo in vojna industrija, pa tudi znanost in njeni vodniki utegnili dobiti premočen vpliv na ameriško javnost in politične odločitve.

Kongresu se je zahvalil za sodelovanje, prav tako tudi ameriškemu narodu, ki mu je nudil možnost, da mu je služil pol stoletja tako v miru kot v vojni. Obljubil je, da bo uporabil svoje sile, v kolikor bo mogoče, za dosego razorožitve in za ustvaritev stalnega mira.

Eisenhower je govoril iz Bele hiše, iz katere so odnesli že večino njegovih osebnih stvari s slikami vred. V petek popoldne po in avguraciji predsednika Kennedyja bo Eisenhower z ženo odšel na svojo farmo v Gettysburg, kasneje pa na počitnice v Kalifornijo.

Beograd skuša širiti vezi z Azijo in Afriko

BEOGRAD, FLRJ. — Jugoslovska vlada se trudi na vse načine, da bi razširila in utrdila svoje vezi z nevtralnimi deželami Azije in Afrike, pa tudi z vsemi drugimi, ki so voljne to storiti. Vedno znova vabi vodnike teh držav na obiske.

Pretekli teden se je mudil v Jugoslaviji predsednik afriške Gvineje Sekou Toure, ki je znan po svojih tesnih vezeh s sovjetskim blokom. Po izjavi zastopnika Titove vlade Kunca, je bilo tekom obiska ugotovljeno, da imata Jugoslavija in Gvineja "enake poglede na vprašanja mednarodne politike."

V Jugoslaviji so se pretekli teden mudili tudi zunanji minister Indonezije, trgovinski minister Združenih arabske republike in predsednik Pakistana Ayub Khan. Obisk zadnjega je značilen v toliko, ker je Pakistan poleg Turčije edina islamska država, ki je trdno in odločno na strani Zahoda.

Ameriške ladje ustavile rusko v Karibskih vodah

LONDON, Vel. Brit. — Sovjetska vlada je objavila, da je uradno protestirala pri vladi Združenih držav, ker so ameriške vojne ladje ustavile preteklo soboto v nevtralnih vodah Karibskega morja sovjetsko petrolejsko ladjo Sverdlovsk.

Sovjetska ladja je bila prestražena od ameriških vojnihih ladij, ko je zapustila luko Santiago na Kubi. Sovjetska vlada zahteva končanje takega "nasilja" in kaznovanje prizadetih.

Belgija se bo delila!

Tako med Valonci kot med Flamci se krepi misel, da v deželi ne bo prej miru, dokler se ne bo spremenila v dve med seboj povezani državi.

BRUXELLES, Belg. — Belgija preživlja eno svojih najtežjih kriz, odkar je l. 1830 postala neodvisna država z ločitvijo od Nizozemske. Njeno prebivalstvo razpada v romanske Valonce in v germanske Flamce. Med obeh skupinami je prišlo do ostrih nasprotij po vojni, ko je šlo za odstop kralja Leopolda. Tekom sedanje socialistične stavke se je spor obnovil. Med tem ko je flamski in katoliški sever prenehal s stavko, jo socialistično delavstvo v valonskih predelih dežele vstrajno nadaljuje.

Socialistična stranka je skušala pridobiti svoje delavske unije za končanje stavke, ki ima čisto političen pomen. Unija se je njeni zahtevi uprla. Njen vodnik Renard hoče zrušiti sedanji sistem demokratične vlade in uvede socialističnega s podpravljenjem industrije in delitvijo Belgije v Valonijo in Flamsko, ki naj se povežeta kot enakovredni enoti v skupnost.

Valoncev je skupno okoli 3.600.000, Flamcev pa okoli 5.400.000. Valonci govorijo francosko, Flamci pa holandsčini sličen jezik.

Naser zapira komunisle

RIM, It. — Preko Italijanske komunistične partije so egiptovski komunisti sporočili v svet, da je Naserjeva policija prišla v zadnjem času okoli 200 članov in podpornikov komunistične partije.

Naser se v mednarodni politiki precej česče naslanja na komunistični blok, posebno na Sovjetijo, doma pa komunistov ne mara. Moskva mu to zameri, pa ga v svojih načrtih potrebuje in mu zato nudi gospodarsko in vojaško pomoč.

Ike in Diefenbaker podpisala dogovor o ureditvi reke Columbije

WASHINGTON, D. C. — Včeraj sta podpisala tod predsednik kanadske vlade J. Diefenbaker in predsednik Eisenhower dogovor o ureditvi področja reke Columbije, ki teče po ozemlju obeh držav.

Na Columbiji bodo zgradili vrsto mogočnih jezov in elektrarn, ki bodo dajale elektriko delno Kanadi, delno Združenim državam.

Iz Clevelanda in okolice

Bolna — Mrs. Jennie Prah s 16123 Huntmere Ave. je v Glen Cliff Home na 25900 Euclid Ave. Obiski so dovoljeni.

Zalostno sporočilo — Albert Semich na 18607 Muskoka Ave., je dobil sporočilo, da mu je umrl 72 let stari brat Valentin, profesor na vseučilišču v Padovi. Zapustil je ženo, sina, ki je profesor v Benetkah, tri vnuke, brata Ivana, dekana v Kanalu ob Soči, tu pa poleg omenjenega tudi brata Jožeta.

Zadušnica — Jutri, 19. januarja, ob 11:30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Josepha Cermelj ob 15. obletnici smrti.

Odbori za l. 1961 — Društvo Carniola Tent No. 1238 T.M. ima za l. 1961 sledeči odbor: bivši pred. Thomas Milnar, predsed. Joseph Babnik, podpredsed. Matt Kern, taj. John Tavcar, 903 E. 73 St., EN 1-1918, blag. Louis Pike, zapis. Ivan Babnik, odborniki: Frank Majer, Frank Meserko, John Sustar, Anton Debelak, Louis Bergelez, Jack Subel, nadzor. Anton Zupan, Jos. Drobnick, Karl Stwan, zastop. za Klub društev SND J. Tavcar in Jos. Babnik, zastop. za konf. SND Karl Stwan, zastop. za SDD na Recher Ave. Matt Kern, za SDD na Waterloo Rd. John Tavcar, za Slov. nar. čit. Ivan Babnik, za Slov. doma za ostarele John Tavcar. Društvo ostane član Slov. nar. čitalnice z letno članarino \$12. Na letni seji je bilo sklenjeno, da prispeva društvo \$500 za Slov. dom za ostarele. Seje so vsako 4. nedeljo v mesecu ob 9:30 dop. v SND. Urad je v SND, staro poslopje, soba št. 5. Uradne ure so od 2. do 5. pop.

Gospodinski klub na Jutrovem (Prince Ave.) ima za l. 1961 sledeči odbor: predsednica Jennie Bartol, podpredsednica Rose Vatovec, tajnica Stella Mahnič, blag. in zapis. Mary Taucher, nadzornice: Anna Kresevic, Antonija Rohli. Angela Magovec, zastopnica za SDD Rose Vatovec. Seje so vsako 1. sredo v mesecu ob 7:30 zv. v SDD na Prince Ave.

Kennedyev režim in blago v federalnih zalogah

WASHINGTON, D. C. — Novi Kennedyev režim bo založen tudi s takimi skrbmi, ki izvirajo iz zalog! Prevzeti bo namreč moral v upravo razne vrste blaga v vrednosti približno 16 milijonov, tako vsoto je namreč naračunal znani demokratski senator Byrd.

Glavno postavko v tem znesku tvorijo deželni pridelki, največ pšenica, koruza, pavla itd. Vrednost deželnih pridelkov v federalnih zalogah cenijo na 7.5 milijonov.

Federacija drži dalje 26 vrst raznih kovin na "strateški zalogi," deloma v obliki rud, deloma v obliki kovin, vrednost je cenjena na \$8.6 milijonov.

Primeroma mala je postavka za zaloge zdravil, znaša samo 180 milijonov dol.

Najbolj hodi o narobe založeni deželni pridelki, ki niso od leta do leta in je glavni bol za vsakega gospodarja v Beli hiši.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 2, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Dobovec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.90 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 12

Wed., Jan. 18, 1961

Po plebiscitu v Franciji in Alžiriji

Rezultat plebiscita v Franciji in Alžiriji je malokoga iznenadil, pa tudi malo koga razočaral. Posamezne politične sile so doživele to, kar smo vsi pričakovali. De Gaulle ni odnesel take zmage, kot jo je pričakoval, pa zopet ne tako slabe, da bi jo moral smatrati za nezaupnico. Dobil je v Franciji tri četrtine vseh oddanih glasov, v Alžiriji pa okroglo dve tretjini. Zadoščenje mu je dalo glasovanje v Franciji, manj je zadovoljen z izidom glasovanja v Alžiriji. Vseeno je izjavil, da bo nadaljeval s svojo politiko v Alžiriji; tako si razlaga mandat, ki mu ga je dal plebiscit v Franciji.

Nezadovoljni z izidom plebiscita so francoski desničarji, med njimi najbolj strupeni nacionalisti kakor tudi generalovi nasprotniki v meščanskih vrstah. Izida plebiscita se ne veseli tudi vodstvo francoskih oboroženih sil, toda je izjavilo, da bo spoštovalo narodno voljo, s čemur zopet niso zadovoljne razne francoske nacionalistične struje, ki so upale in verjetno še upajo na podporo vojaštva, kadar se bodo po generalovem odhodu iz politike pulile za oblast v Franciji.

Kar je desničar hudo prizadelo, je nizek odstotek glasov, ki je bil oddan proti De Gaulu. Proti De Gaulu so glasovali strnjeno vsi komunisti, to je dobra polovica vseh glasov, oddanih proti generalu. Desničarjem ostane torej komaj dobrih 10% vseh oddanih glasov. To je tako malo, da ne morejo več računati na podporo francoskega javnega mnjenja. Tolažijo se s tem, da imajo dosti pristašev med tistimi volivci, ki niso šli volit. Ali ta tolažba drži, bodo pokazale šele prihodnje francoske narodne volitve.

Vsekako drži ugotovitev, da je Francija pripravljena izgubiti Alžirijo in da ne brani za vsako ceno interesov francoskih priseljencev v Alžiriji. S tako spremembo v miselnosti francoskega naroda ni pred par leti še nihče računal. Šele De Gaulle je imel toliko političnega poguma, da je Francoze postavil pred izbiro, in toliko zaupanja v samega sebe, da je računal, da mu bo Francija sledila.

Bolj zamotan je položaj v Alžiriji. Tam je dobil De Gaulle okroglo dve tretjini oddanih glasov. Na videz je to lepo, v resnici pa ne pomeni mnogo.

Jasno je, da so proti De Gaulu glasovali skoraj vsi francoski priseljenci in tudi veliko volivcev iz vojaških vrst. Od 684.000 jih je šlo na volišča, okoli pol milijona; ker je proti De Gaulu glasovalo tudi okoli 300.000 domačinov in vojakov.

Francoski priseljenci so torej nastopili strnjeno proti De Gaulu, toda to jim da malo tolažbe. Ugotoviti so morali namreč dve stvari, ki jih zelo bolita: Francija je rekla, da ji ni več za interese priseljencev. Priseljenci se torej čutijo močno zapuščene. Doslej so še upali, da se bo francoski narod hotel žrtvovati zanje. To upanje je splahnelo. Priseljenci vedo, da so navezani samo na lastne sile. To bo imelo tudi velike posledice za domačo politiko v Alžiriji. Drugi udarec so doživeli v stališču oboroženih sil. Te so sicer za priseljence, toda rekle so, da hočejo spoštovati francosko narodno voljo, to se pravi, priseljenci ne morejo več računati na pomoč francoskih divizij kot so na primer v dnevih, ko je De Gaulle prevzel oblast. V njihovih srcih se lahko pojavi odločna želja, da branijo z lastnimi silami to, kar se brani, da to se pravi tistih par alžirskih provinc, kjer imajo večino: to je parcelacija Alžirije. Dvomimo, da bi v tem slučaju stala Francija brezpogojno na njihovi strani, zahtevala bo kompromis z domačini.

Glavni cilj plebiscita ni bil dosežen: alžirski domačini se v plebiscitu niso odločili, kaj hočejo. Domačine moramo deliti v dve skupini, v tiste, ki živijo v mestih, in v tiste, ki živijo na deželi. V mestih je okoli 70% domačinov bojkotalo volitve. Ubogali so navodila uporniškega vodstva, ki je proglasilo bojkot volitev. Ali so to napravili iz strahu pred maščevanjem od strani upornikov, ako gredo volit, ali iz svobodnega prepričanja, je težko reči. Opazovalci mislijo, da je strah igral večjo vlogo kot prepričanje. Vsekakor ima uporniško vodstvo prav, ako trdi, da stojijo domačini po mestih, trgih in v industrijskih središčih pod njegovim vplivom. Med tistimi 30% domačinov, ki so šli na mestna volišča, so pa prevladovala ženske. Se razume, so lahko skrivale svojo identiteto pod črnimi zagrinjali. Redkokdaj jim je njihova obeka prišla tako prav kot ravno na dan volitev. Kar je mestnih domačinov šlo volit, so po večini glasovali proti De Gaulu.

Na deželi je bil položaj drugačen. Tam je francoskih priseljencev malo, na drugi strani pa tam varuje red in mir francoska vojaščina. Ta je res poskrbela za red, kajti nemirov in izgrediv je bilo izredno malo, toda obenem je tudi močno vplivala na volivce in volivke. Zato je dežela večinoma glasovala za De Gaula. Bala se je obojih francoskih vojakov radi njihovega pritiska in voditeljev upornikov radi groženj z maščevanjem. Kot se vidi, je strah pred vojaški

zmagal in pognal ljudi na volišča. O svobodni odločitvi volivcev bi mogli govoriti samo v izjemnih slučajih, dasiravno noben domačin ne taji želje po miru in redu.

S plebiscitom je končana sedanja faza alžiriske državljanske vojne. Z njim je pokopana tudi misel o "francoski Alžiriji." Kaj bo postavil De Gaulle na ruševinah te ideje? "Alžirsko Alžirijo"? To bi bilo lepo, ako bi o tem bili enih in istih misli v Parizu in v krogih uporniškega vodstva. Pa niso. De Gaulle išče sedaj most med obema stališčema. Ves svet mu mora želeiti uspeha pri tem delu, dasiravno bi se končal s francoskim umikom iz severne Afrike.

BESEDA IZ NARODA

Pismo Vrhenskiga Tinefa

Waukegan, Ill. — Zadnjič sem nekaj omenil, da v naših političnih krogih v Waukeganu in v sosedni North Chicagi je že zavladalo zanimanje, kdo bo nam županil in "aldermanil" po naših mestnih volitvah, ki se bodo vršile najprej tja koncem februarja primarne, končne volitve pa v aprilu letos. O yes, politično polje je zanimivo in pravijo, da kdor zna po njem političariti, da kar dobro izhaja. Na političnih poljih pravijo in pripovedujejo taki, ki imajo v tem oziru dobre skušnje, da tamkaj raste vse bolje, bolj debel krompir in repa, s katerim se izredi bolj mastne in dobre pršute za vse vrste prate in druge take sloveče predmete za prigrizke. No, in če je tako, ali naj zamerimo tistim, ki se za to polje zanimajo in se ponujajo da bi po njem kmetili in vrtnarili? Nikakor ne. More power to them!

Pri nas v Waukeganu se jih je priglasilo par, ki bi radi kmetili in vrtnarili na političnem polju našega mesta kot župani in aldermani. Med temi je naš dosedanj župan Sabonjian, ki se je izkazal kar agilen in podjetnega župana v tem njegovem terminu. Je armenskega pokolenja in o Armencih so že od nekdaj trdili v zgodovini, da so dobri trgovci, razumni politiki in da znajo sodelovati z ljudmi. Sabonjian je dokazal, da je on tak. Mu ni kaj oporekati, razen ako hočemo iskati dlake v jajcih. V kolikor mi je znano, bo menda zopetni kandidat. Republikanci imajo svojega kandidata Harry-a Kilbane. Med drugimi je bil prijavljen tudi naš rojak, dosedanj alderman Jože Keber, ki je zastopal v mestni zbornici prvo wardo. Rojak Keber ni neznana oseba v našem političnem življenju. Že več let je zastopal prvo wardo in v letu 1957 je bil imenovan od mestnih predstavnikov v mestni zbornici za časovnega župana, ki je bil bivši župan Robert Coulson, izvoljen za državnega poslanca v illinojsko zakonodajno. Tedaj je več mesecev kar uspešno vodil naše županstvo naš rojak Jože Keber. Tedaj je živel v prvi wardi na naslovu 1717 — 11th St., tam, kjer je bil dom njegovih staršev. Zdal pa je naneslo, kakor pravijo, da se bo preselil v peto wardo. Iz tega razloga pravijo, je umaknil kandidaturu za župana in je pripravil kandidaturu za aldermana za peto wardo. Vsak ima seveda pravico se odločiti po svoji volji in želji. Mi drugi bi pa le radi videli, da bi naš človek nam županil. Smo že taki in kdo naj nam zameri. Kako bodo volitve pri nas v Waukeganu za župana izpadle, je še malo prezgodaj prerokovati. Za to je še časa dovolj. Bomo videli kaj vse nam bodo znali obljubiti tekot kampanje. Potem bomo lahko govorili o tem naprej.

DRUŠTVO SV. JOZEFA, št. 53. KSKJ., je pred nedolгим slavilo svojo šestdesetletnico. Na polju slovenskih društev v naši naselbini je to društvo pionirsko društvo. Že radi tega zaslu-

ži, da se ga slovenska javnost tu pri nas in po vsej naši ameriški Uniji spominja ob tej važni obletnici. Društvo, ki posluje že nad šestdeset let, je moralo imeti vsekako precej življenske sile v sebi. In to je imelo to naše vrlo društvo. Še živeča pionirja, člana tega društva in to sta Mr. Jakob Grimšič in Frank Artač, st. zadnji živi zdaj v Kaliforniji, sta menda edina še živeča ustanovitelja društva, vsaj tako pravijo. Delovati šestdeset let na takem polju kakor delujejo podporni bratska društva, ni nobena šala. Vse delo pri takih društvih ni plačano. Tistih par dolarjev, ki jih dajo uradnikom, vsaj kakor je bilo dosedaj, v starih časih je bilo pa še manj, je skromno malo. A Slovenci smo delali na tem polju, ker smo čutili v svoji vesti, da moramo delati za skupnost, da v takih skupnostih ostanemo vsaj nekoliko povezani med seboj, da nas še preje in prehitro ne prebavi tujina. Čast temu delu! Da bi ga le znanjci ne pozabili prehitro!

Ko to le pišem stojita pred menoj in na nju v duhu gledam dva trdno zavedna slovenska pionirja, ustanovitelja zgoraj omenjenega društva. Rojak Jakob Grimšič! Plemenit in zaveden rojak naše Notranjske. Prihaja iz Laz pri Borovnici. Na ameriška tla je stopil prvič še leta 1896. Po nekako petih letih bivanja tu se je vrnil v stari kraj, se tam oženil s Tincovo Johano iz Drašice pri Borovnici in nato je bival ves čas tu v Waukeganu. Kolikokrat sem se s tem prijaznim našim rojakom sestel tam na njegovem domu na Adams cesti, kjer zdaj biva s svojo hčerko. Kolikokrat mi je pripovedoval, kako sta fantovala s pokojnim, enim najbolj navdušenih in delavnih predsednikov K. S. K. J. pokojnim Antonom Grdinom. Naš Jakob mu je po naravi kakor brat, prijazen, vedno vesel, za vsakega ima dobro besedo, kakor jo je imel vedno nepoznani pokojni Tone Grdina, katerega se ameriški Slovenci vse premalo spominjamo, dasi je vse žrtvoval za nas. Kar tiho smo o njem. Ali je to prav?

Mr. Grimšiča smo videli na proslavi, kako mu je čestital sam naš mestni župan Sabonjian. Saj je res čast in redka prilika seči v roke takemu zaslužnemu pionirju naselbine in mesta, ki je nad šestdeset let pomagal zidati in večati mesto in občino v kateri živi. Sedeset let živeti v enem kraju, sodelovati z drugimi za napredek okolici in naselja, plačevati davke, lepšati svoje, da je lepša okolica, itd. Ali tako delo ne zasluži, da se človek odkrije pred njim? Na vsak način.

Čestitke društvu sv. Jožefa, vsem njegovim pokojnim in sedanjim uradnikom in vsem, ki imajo kakoršnekoli zasluge na polju tega društva. Društvo sv. Jožefa je eden izmed glavnih stebrov že od začetka naše naselbine pri fari in vsemu našemu slovenskemu življenju kolikor ga je bilo in ga je še in ga še bo v naši naselbini. Čast njegovim ustanoviteljem! Posebno še živečemu ustanovitelju Jakabu Grimšiču in Franku Artaču, st., ki zdaj uživa toplo sonce tamkaj ob plavem Pacifiku v Kaliforniji! Čast Vama in vsem!

* NASH FARN SOLA MATERE BOZJE v Waukeganu na

deseti cesti, poleg naše farne cerkve je impozantna stavba. Pozidal jo je vneti slovenski duhovnik pokojni Rev. Francis J. Azbe, ki je prišel na to župnijo leta 1915. On je bil nekako tretji redni župnik te župnije. Rev. John Plevnik je bil ustanovitelj župnije, potem pok. Rev. Jos. Stukel in za tem leta 1915 pride na župnijo pok. Rev. Francis J. Azbe. Farno šolo Matere Božje na deseti cesti je pozidal pok. Rev. Francis J. Azbe. Krasna stavba in to je njegov najlepši spomenik, ki o njem glasno govori, kakor o njegovem delu. Duhovnik, ki se zanima za šolo pri fari, je duhovnik, ki misli naprej in ne samo na danes! In to je bil pokojni Father Azbe. Čast mu! Premalo se ga spominjamo in to ni prav! Njemu je dolžna zahvale in spomina naša naselbina, dolžna mu je zahvale in spomina K. S. K. Jednota, katere duhovni vodja je bil in bil več let urednik mladinskega lista KSKJ. "Vrtec," ki ga je Jednota izdajala okrog let 1918-1921 vsaj nekako tako. Pokojni gospod je veliko delal in žrtvoval. Dajal je po naselbinah tudi misijone. O njegovih delih pa molčimo, kakor da ne vemo zanje. Na naši deseti pa kljub vsemu temu le govori naša farna šola Matere Božje: Tukaj sem! Sama nisem zrastle, zakaj ne poveste kdo je dvignil zanimanje, da sem nastala in zrastle?

Dostj še drugega zgodovinskega dela je med nami, ki je vredno in zahteva omembe in priznanja. Ampak zaenkrat prostor v listu ne dovoljuje, da bi vse naenkrat povedali in opisali. Pride drugo prihodnjo na dnevni red. Do tedaj pa vsem iskrene pozdrave in vse najboljše želi, Vrhensk Tine.

Družinski zabavni večer v Collinwoodu

Cleveland, O. — Predpust je čas domačih zabav, vesele družbe, petja. Ker je letos predpust in to je bival ves čas tu v Waukeganu. Kolikokrat sem se s tem prijaznim našim rojakom sestel tam na njegovem domu na Adams cesti, kjer zdaj biva s svojo hčerko. Kolikokrat mi je pripovedoval, kako sta fantovala s pokojnim, enim najbolj navdušenih in delavnih predsednikov K. S. K. J. pokojnim Antonom Grdinom. Naš Jakob mu je po naravi kakor brat, prijazen, vedno vesel, za vsakega ima dobro besedo, kakor jo je imel vedno nepoznani pokojni Tone Grdina, katerega se ameriški Slovenci vse premalo spominjamo, dasi je vse žrtvoval za nas. Kar tiho smo o njem. Ali je to prav?

Tudi odbor Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti želi nuditi svojim članom, staršem Slovensko šolo obiskujočih otrok in vsem našim prijateljem prilžnost, da se ob dobri večerji poveše z nami.

Vabi vas na praznik "Kolin," ki bo v soboto, 21. jan., ob 7. uri zvečer.

Na programu je več pevskih točk, ki jih bodo izvajali otroci 1. razreda. Same dobre peveč imamo tam, ki zažvrgole kot tički, ko se začne prebujati pomlad. Nekaj okroglih nam bodo zaigrali naši mladi umetniki na harmoniki in še dekleta bodo dodala iz svoje zakladnice lepih pesmi, mi pa bomo poslušali pri pogrnjenih mizah.

Zatem nam bodo ob prijetnih zvokih godbe postregli z imenitno večerjo, imeli bomo klobase vseh vrst: ta črne, ta bele in ta mesene, po želji boste lahko dobili tudi krvavice, jeternice, pečenice, ali še okajene, samo ne psušene, ker na iste bi morali čakati tja v postni čas. Staroslavna špehova in pustni krofi ter kava še povrh. To bo res pust, ki ne bo pust okrog ust! Da bomo vse te dobrote lahko še zaživali z dobro vinsko ali drugačno kapljico, za to bo tudi poskrbljeno. In ko postanemo židane volje, pa nastopi naš skupni mešani zbor, to je, vsi udeleženci pri mizah, s petjem naših priljubljenih narodnih pesmi. To pa bo še poseben užitek in že radi tega ne sme manjkati nihče, ki spada k naši šoli, bodisi po svojih otrocih, bodisi po svojih ljubih do slovenskega jezika in slovenske pesmi.

In vseh teh duševnih in telesnih užitkov boste lahko deležni za malenkostni prispevek 1 dolarja. Ne gre za dobiček, želimo vas samo imeti v naši družbi, zato pridite! Kdor nima še list-

VESTI IZ SLOVENIJE

— V Ljubljani so sklenili izdati umetniške monografije slovenskih umetnikov. Pravkar je izšla monografija Nikolaja Pirnata, v tisku in pripravi pa so monografije o Ivanu Groharju, Karlu Putrihu, Francu Pavlovu, Jakopiču, Jami in Sterne-nu. Za temi bodo izšle še monografije o Fr. Miheliču, Fr. Smerduju. Slovenska akademija znatnosti in umetnosti pa pripravlja reprezentativno monografijo o G. A. Kosu, s sodelovanjem Moderne galerije pa bo Državna založba, ki izdaja vsa ta dela, pripravila tudi posebne monografije o Ivani Kobilici, Bergantu in Veselu.

— Ob jubileju mariborske bolnišnice (stoletnica vsvetive v dosedanje prostore) je izšel Zbornik splošne bolnišnice v Mariboru, ki ga je uredil dr. Eman Pertl, izdali pa so ga v samozaložbi. Ocena zbornika pravi, da se je z njim zgodovino-pisje o Mariboru za pomembno delo obogatilo. Med sodelavci je tudi prof. dr. Jan Sedivy, ki je v svoji razpravi opozoril na edinstven primer dijaškega zavarovanja na mariborski klasični gimnaziji že prav v začetku 19. stoletja, kar je trajalo do prve svetovne vojne.

— Žalčani so 90-letnici žalskega tabora posvetili poseben Savinjski zbornik, ki obsega 342 strani. Je okusno opremljen in bogato ilustriran. Izšel je v Celju z letnico 1959. Vendar v zborniku, ki je posvečen taboru, ni niti ene dobre razprave o tem dogodku. Vasilij Melik je napisal razpravo o razmerah na Slovenskem v dobi taborov, pa je presplošen. Zbornik je tudi objavil študijo o ideji taborov in navaja, da je bil Fran Levstik tisti, ki je tabore priporočil, dasi je Franjo Baš že pred več ko dvajset leti objavil gradivo, ki stavlja to trditev v dvomljivo luč. V literarnem delu so zastopani tudi literati iz Savinjske doline: Vl. Levstik, F. Onič, J. Kač, M. Rainer, D. Debič in D. Kumer.

— Mariborska založba Obzorja je proslavila štiridesetletnico partije s tem, da je izdala novo delo o revoluciji v Sloveniji. Tokrat je delo napisal vojak in sicer polkovnik Franta Komel pod naslovom "Narodnoosvobodilna borba v Sloveniji".

— Knjige Prešernove družbe, ki jo je partija ustanovila za konkurenco Mohorjevi, so po izjavi vodstva izšle v nakladi 65.000, oziroma 55.000 izvodov. Vendar pravi kritik Jaro Dolaf, da "oblike današnje knjižne propagande danes ne zadostujejo več. Če bomo hoteli doseči vsaj take uspehe, kot jih je dosegala Mohorjeva družba, bo treba uporabiti nekatere sodobnejše, učinkovitejše metode". A kakšne naj bi bile te metode, pa še ne pove.

— Na zemljišču škofijskega zavoda sv. Stanislava v Sent Vidu nad Ljubljano zidajo prvo sklenjeno srbsko naselbino v Sloveniji. V aprilu 1941 je nemški okupator Slovenije prvi od-tujil zavod njegovemu namenu, sedaj je Beograd v ta namen di-

— Hotel sem jih fotografirati v njihovem naravnem okolju. Kar na lepem se je ločil od skupine eden izmed njih, stopil k meni in rekel, da zahtevajo za filmsko snemanje po 100.000 frankov, za posamezne posnetke pa po 10.000. Dodal je, da lahko plačam v francoskih bankovcih ali v dolarjih seveda vnaprej!

— Do pred konca preteklega stoletja je bila Brazilija največji in najvažnejši pridelovalec tobaka na svetu.

— Tako ko je slovenski študent Humbert Pribec — kakor sam priše v Mislih (1960) — do-potoval v Avstralijo, je šel na univerzo v Melbourne vprašat, kako bi lahko tam nadaljeval v Ljubljani začete študije. Z velikim zadovoljstvom in ponosom je poslušal, ko so mu dejali, da je ljubljanska univerza na zavidljivi višini, da oni od vseh univerz v Jugoslaviji najbolj upoštevaajo ljubljanske, da mu priznajo vse dosedanje študije. Pozneje je poizvedoval za vzrokom tega dobrega glasu. Ugotovil ga je v delu prof. Janka Lavrina. Njegove knjige rabijo avstralski slavisti za obvezne učbenike.

— Tako ko je slovenski študent Humbert Pribec — kakor sam priše v Mislih (1960) — do-potoval v Avstralijo, je šel na univerzo v Melbourne vprašat, kako bi lahko tam nadaljeval v Ljubljani začete študije. Z velikim zadovoljstvom in ponosom je poslušal, ko so mu dejali, da je ljubljanska univerza na zavidljivi višini, da oni od vseh univerz v Jugoslaviji najbolj upoštevaajo ljubljanske, da mu priznajo vse dosedanje študije. Pozneje je poizvedoval za vzrokom tega dobrega glasu. Ugotovil ga je v delu prof. Janka Lavrina. Njegove knjige rabijo avstralski slavisti za obvezne učbenike.

Moderni Pigmeji

Ko se je neki italijanski televizijski režiser vrnil s potovanja po odročnih krajih Centralne Afrike, je izjavil, da so ga Pigmeji razočarali.

"Hotel sem jih fotografirati v njihovem naravnem okolju. Kar na lepem se je ločil od skupine eden izmed njih, stopil k meni in rekel, da zahtevajo za filmsko snemanje po 100.000 frankov, za posamezne posnetke pa po 10.000. Dodal je, da lahko plačam v francoskih bankovcih ali v dolarjih seveda vnaprej!"

Jubilej konserve

V Chalonsu na Marni se je rodil pred 120 leti Nicolas Francois Appert, ki je prvi konserviral pripravljene jedi v skatlah iz bele pločevine. Napoleon je proglasil njegov izum za državno skrivnost. Šele pred 150 leti je prišel postopek v javnost.

Kakor mnogi drugi izumitelji tudi Appert ni imel posebne koristi od svojega patenta, zdaj pa je konservna industrija v svetovnem gospodarstvu ena zelo pomembnih industrijskih panog.

— Do pred konca preteklega stoletja je bila Brazilija največji in najvažnejši pridelovalec tobaka na svetu.

Višarska polena

spisal Narte Velikonja

Dragi moj, ti brezsrčni moj!

Ne morem sama pisati, piše mi Metka. O, kako bi rada jaz pisala sama. Vem, da ti ne bo prav, da pišem. Toda moram. Ne radi sebe, ki ne maraš več zame. Zakaj ne maraš, sam Bog ve. Ne radi sebe, zaradi otroka. Sina si dobil. Kakšen lep otrok! Če bi ga videl, bi vse pozabil, da sem te kdaj žalila, in bi ga vzel v naročje. Tako sem sama, tebe ni od nikoder. Na svetega Martina dan je bil in župnik ga je kar sam krstil za Martina. Nič ni pomagalo, Metka mu je botra, za botra pa je bil mežnar, ker drug ni hotel. Jaz bi bila rada, da bi bil Blaž, po tebi, po očetu. Metka je služila z menoj, tista je, ki je takrat imela rumeno jopo, ko sva bila na veselici in si še vprašal, kdo je ona z rumeno jopo. Mežnarju sem poslala za prijaznost in nadlego pet goldinarjev in jih je vzel samo tri, dva je poslal nazaj za Tineta. Ta dva goldinarja sem dala naložiti v hranilnico in Metka mu je dala še pet, da jih ima sedem. Zapisali smo, da jih sme vzeti, ko bo star 24 let. O, če bi ga videl, bi jih dal ti gotovo še sedem. Piši kaj in pridri k nama, ki sva sama. In če me ne bo, usmili se fantka, sinčka

ljubeče, pozdravljajoče Te žene neporočene.

Spodaj je bilo pripisano v naglici:

Slaba je, pridite hitro, rada bi Vas vsaj videla.

In Blaž je bil našel pred dnevi pismo med svojimi stari papirji, ga del na kolena in ga močil s solzami ter ves trepetal:

"O, to je dokaz, to je dokaz!"

Ko je premagal prvo veselje nad pismom, je zlezel vase ter svinčeno mrzlo stisnil zlo-

govaje skozi zobe; in so padali zlogi, mrzli, svinčeno težki, polni trdega, bridkega kesanja, kakor da si trka na prsi:

"In sem šel in sem oba zatajil in delam pokoro za svoj greh in sem kriv vseh grehov svojega sina. In sem kriv vseh grehov svojega zatajenega sina, nesrečnega. O, Sveti, Pravični, kaj bo z mojo dušo. Na kolenih, glej, na kolenih! Če jo moram dati v zameno, da rešim sina, vzemi življenje, o ti Sveti, o ti Pravični, o ti Bridki, o ti Grozni, ki si me otel iz jame zasutega, ko nisi kriv deset družinskih očetov otrokom, ko nisi otel osemnajst sinov materam, ko nisi otel sedem starkam ženam, si me otel. O, ti Grozni, ali si me zato otel, da delam samo pokoro? Ali me nisi otel zato, da rešim sina! In zdaj si mi še poslal dokaz, ki ga zahteva, o ti Predobri, zaradi sina, ki ni kriv sam, da ne pozna očeta!"

In se je spomnil s sladko grozo na tiste štiri dni, ko je ležal z zlomljeno nogo v svinčnem rudniku, na tiste stranske prikazni, ki jih je gledal na pol nezavesten okoli sebe, ko so od daleč padali udarci kramпов ter odkopavali mrtvece. In ko so ga dvignili na nosilnico, se je onesvestil od bolne sladkosti in blaženosti, kajti sam svet Blaž ga je položil na nosilnico, in ko se je vozil v bolnico, je videl od muk in stradanja v polzavesti na konju pred vozom svetega Martina.

"Moj patron — in njegov patron! Oba!" se je tresel Blaž. "O, ona dva že vesta! Oba! Radi mene in njega! Da se prej nisem spomnil!"

In je zvil papir, ga znova odprl, poljubljaj, močil s solzami in ga spet poljubljaj.

"O, ti, ki mi rešiš sina!"

Še tisto popoldne je počakal Tineta.

"Kaj spet hočeš?" se je otresel Tine, ki je čutil pred starcem od zadnjih dogodkov čuden strah. Kakor živ ogenj mu je bila misel na tega tajinstvenega človeka, ki mu ni nič skritega, ki se pojavi zmerom, ko ga najmanj pričakuje, ki ve za njegovo težko skrivnost in ga edini svari in opominja, ki pravi, da je njegov oče in ki mu s svojo prisotnostjo gra-

bi v živce, da mu splahuje volja in odpor, da mora napeti vse sile, ako se hoče otresti tiste zoprne grozne malodušnosti, ki se ga polašča.

"Vidiš pismo od tvoje matere!" je s svetim čustvom dahnil Blaž. "Dokaz, Tine."

"Pokazi!" je segel Tine proti njemu in čutil, kako mu je srce za hip zastalo od prese- nečenja in razburjenja.

"Ne dam ga iz rok, samo preberi ga!"

"Tega pisma ni pisala moja mati!" se je naglo zavedel in navidez zaničljivo zasmejal Tine. "Če misliš mene s tem ujeti!"

"Počakaj, beri naprej!"

In Tine je bral, in ko je prebral, je zmajal z glavo in dejal s smehom, v katerem je zvenela prikrita plahost in zadrega:

"Ti si pa bil tič! Če si ti ti isti Blaž, potem si bil pa tič! In si še zdaj tič! Ali misliš, da me ujameš na tiste goldinarje. Tisti goldinarji so bili pač nekaj vredni, prav škoda jih je, da so tako propadli. Zdaj so pa komaj par kovačev, Blaž! Ti vidiš spet prikazni! Ampak mene pusti s tem pri miru. In kje so tisti tvoji denarji. Meni jih še nihče ni dal. Jaz sem star že 24 let in še čez. Če najdeš res hranilno knjižico na moje ime ali pa tisto Metko, ki je pisalo pisala, potem bom verjel. V tem pismu sploh ni imena moje matere. Saj ne trdim, da ti nisi imel sina Tineta, ampak radi tega ne morem biti sin vsem, ki imajo kakšnega Tineta! In odkod je pismo pisano? Kdaj je pisano? Komu je pisano? Ti bi rad imel koga, ki bi te redil, lisjak, kakršen si! Blaž, vprašaj svoje prikazni, kje je tvoj sin! Jaz bi ne redil rad tujih, še tako prijaznih očetov."

Tine je prepričeval bolj samega sebe nego Blaža. Hotel je najti sebi opore in razlogov proti. Prepričanja, da so njegove želje res. Da se v njem ne podere trdni sklep, da se ne vda, da ne kloni pred nezanimim glasom v duši, ki mu je brnel kakor daljen, daljen spomin. Po zadnjih besedah je odšel.

Blažu pa je omahnila roka s papirjem, kakor da mu je kdo prerezal kite.

"Ali sem te kdaj kaj prosil? Ali ti srce nič ne pravi?" je obupno kriknil za njim. Bilo mu je, kakor da se je vse sesulo v njem. "Nikoli ne maram tvojega daru!"

In ko je zvečer sedel v svoji bajti pri skledi nezabeljene- ga koruznega močnika, je govoril sam pri sebi.

"Ves ta križev pot! Zahvaljen zanj, samo, da vem, kje

mi je začetek, kje je obsodba. Veroniko poiščem, ki ima potni prt!"

In se je poganjal po blatnih kolovozih Slovenskih gor. Nikoli še ni bil v tem kraju. Zavi- l je bil že tam nekje za malo vasjo proti skednu, da bi legel, ko se mu je zakadila jata psov naproti.

"Čudna žival, samo do poti gre in dalje ne," je dejal, "samo to varuje, kar mu je gospodar izročil."

Truden in izmučen je bil prišel od Sv. Jurija ob Pesnici do Sv. Jurija v Slovenskih Goricah. Blaten, spoten, razmršen in na pol živ od napora, s suhimi ustnicami in porumenel od stradanja. Čez teden je bil obiskal vse druge Svete Jurije na Kranjskem in Štajerskem. Lezel je bil k Sv. Juriju pod Kumom in k Sv. Juriju pod Taborom, k Sv. Juriju pri Grosupljem in ome- mu ob Junji železnici. Zaman. Nihče mu ni vedel povedati, kje je Krinarjeva Metka. Ali je umrla? Ali je poročena? V Novem mestu je bil izvedel, da se je ona Metka z rumeno bluzo, ki je z Marto služila skupaj, pisala Križnar. Našel

je njen priimek v krstni knji- gi kot botro svojega sina. In star hlapec se je še spominjal, da je šla od tam z neko gos- podo k Sv. Juriju. In da ne ve, h kateremu. Ko jih je pa toliko na Slovenskem!

"Ali se je res spominjate? Prav dobro?" je trepetal Blaž, kakor da mu gre za življenje. "Seveda se, ko so jo oči bo- lele!" je pljunil stari hlapec. In tega se je spominjala tu- di gospodinja.

"Rajna mati so ji svetova- li kamilčni čaj za spiranje."

Z muko in vsem naporom so mu zvečer voznički in hlapci po dolgem uganju in razgo- voru napisali na listek sloven- ske kraje s svetim Jurijem pa- tronom. In širokoličen meše- tar se je na ves glas veril, da so vsi.

Ko so mu dali list, je vzdih- nil:

"Naj bo ta križ, ki ga jem- ijem na rame, za pokoro za moj greh. Samo, da jo dobim, Veroniko! Samo da jo dobim, ki je njej podala potni prt ob zadnji uri."

Tako je preromel Kranjsko in štajersko po imeniku, ki ga je imel na listku. Nikjer niso

poznali Metke Križnar, ki je pred toliko in toliko leti slu- žila v Novem mestu.

"Zakaj jo iščete?"

"Ali je sestra?"

"Ali je v sorodu?"

In je povsod ponavljal:

"Za važno pričo, za pričo, človek moj. In če povem, ne boste verjeli!"

Pod Grosupljem so ga bili prijeli orožniki. Poprosil je bil kruha, ker mu je brašno pohajalo, izpustili so ga, ko jim je povedal vse svoje bole- čine.

"Zdaj bi rad, da bi te redil sin, kajne?" se je krohotal od srca debeli mesar v Grosup- ljem, ko so mu povedali stvar.

Zabavneje je iti z nekom, ki ga poznaš

Imate v načrtu obiskati Slovenijo? Povprašajte pri va-šem potniškem agentu za "skupinska potovanja" Swissair. Potujete z drugimi, ki imajo skupni interes, uživajte njihovo družbo, najdete nove prijatelje. Vse od New Yorka dalje je ena sama zabava na velikem, udobnem Swissair DC-8 jet letalu. Slastna hrana, pazljiva mnogo-jezična postrežba "Swiss-Care" povečuje vaš užitek. "Neodvisen odhod," če želite. Hitra, pogosta zveza z Zagrebom. Poslu-žite se Swissair potovanja na odplačevanje, če vam je ta-ko ljubše. Posebno nizka preplačana vozarina za prise-lijence na razpolgo. Za informacije ali rezervacije pokli-čite vašega potniškega agenta... ali Swissair.

SWISSAIR
SWISSCARE • WORLDWIDE
Hanna Bldg., 1422 Euclid Ave.
Cleveland, Ohio SUPERIOR 1-5880

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči
HEnderson 1-2088 KENmore 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

Za
vaš
pomembni
dan!

Drage neveste!

Ena pomebnih predpriprav za najlepši dogodek življenja, je izbira poročnih vabil.

Oglasite se pri nas in ogledajte si najnovejše, pravkar dospele vzorce vabil, naznanil, papirnatih prtičkov, kozarčnih postavkov, vžigalic, na ka-terih je natisnato Vaše in njegovo ime.

Ogled je popolnoma neobvezen!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

HE 1-0628

Cleveland 8, Ohio

SE ŠE NI PRIVADILA — Mladi žirafi v živalskem vrtu v Memphisu, Tenn., so morali zadržati v gležnjih noge. To jo po vsem videzu moti pri hoji, kot kaže slika.

V blag spomin

DRUGE OBLETNICE SMRTI
NAŠE LJUBLJENE SOPROGE
IN MATERE

Anna Ljubi

ki je preminula 18. januarja 1959.

Pogrešamo ljubeči Tvoj smehljaj, dobrotno Tvojo materinsko roko zaman, zaman Te kličemo nazaj, za Teboj žalujemo globoko.

V miru božjem sladko snivaj draga, nepozabna nam, v nebesih rajsko srečo uživaj, do združenja na vekomaj!

Zalujoci:

ANTON, soprog,
in OTROCI

Cleveland, Ohio, 18. jan. 1961.

NA SEJMU — Na Vesey St. na vzhodni strani New Yorka si je nekdanji kramar uredil trgovino po sta-rem. Svojo robo je zložil na vozičke, ki jih je postavil med "cestne svetilke." Vse skupaj naj bi napravljalo vtis nekdanj priljubljenih sejmov.